

„Mindannyian testvérek” Program – Afrika témahét

Az óraterv/tématerv/projekt készítő pedagógus:	Dr. Berzsényi Emese (BME GTK MPT)
Az óraterv/tématerv/projekt címe:	Ismerkedés Afrikával és a Kongói Demokratikus Köztársasággal – <i>Kennlernen von Afrika und der Demokratischen Republik Kongo</i>
Az óraterv/tématerv/projekt összefoglalója (2-5 mondat):	A tanulók a német óra keretében megismerkednek a Fekete-afrikai gyermekek életével, körülményeivel, lehetőségeivel, különös tekintettel a Kongói Demokratikus Köztársaság viszonylatában. – Im Rahmen des Deutschunterrichts beschäftigen sich die Schüler mit dem Leben, den Umständen und den Möglichkeiten von Kindern in Schwarzafrika, insbesondere in Bezug auf die Demokratische Republik Kongo.
Korosztály/szint:	10. évfolyam – NÉMET kezdő a projektfeladat
Időigény/tanóra:	4X1 óra

(Az óraterv/tématerv/projekt címe)

Tevékenység	Időtartam	Munkaformák, módszerek	Eszközök, mellékletek
1. óra – A gyermekek élete és körülményei Fekete-Afrikában / Das Leben und die Umstände von Kindern in Schwarzafrika			
1.1 Ráhangelődés	10 perc	Tanári tájékoztató	Afrika térkép
A projektet vezető pedagógus röviden ismerteti a témát, elmagyarázza az érzékenyítés lényegét és a másság megértésének szükségességét. Mert ez egy utazás virtuálisan és gondolatban egy számunkra ismeretlen világba.			
1.2 Olvasmány Afrikáról	20-25 perc	A nyelvtanár felolvassa a rövid szöveget, majd tanulói olvasás fordítási gyakorlat következik.	Afrika térkép
Szöveg: In vielen Teilen Afrikas haben Kinder es nicht leicht. Sie stehen vor großen Herausforderungen wie Armut und begrenztem Zugang zu Bildung. Viele Kinder können nicht zur Schule gehen, was ihre Zukunftschancen verringert.			

Gesundheitsprobleme wie Unterernährung sind weit verbreitet und machen das tägliche Leben schwierig. Aber es gibt Hoffnung durch die Arbeit von lokalen und internationalen Organisationen, die versuchen, die Situation zu verbessern, besonders im Bereich Bildung und Gesundheit. Bildung ist sehr wichtig für die Zukunft dieser Kinder. In den letzten Jahren konnten mehr Kinder zur Schule gehen. Programme, die Mädchen fördern, sind besonders wertvoll, weil gut ausgebildete Frauen ihre Familien besser unterstützen können. Technologie bietet auch neue Chancen. Durch das Internet können Kinder Informationen finden und lernen, auch wenn sie in entlegenen Gebieten leben. Obwohl es viele Probleme gibt, verbessern sich die Bedingungen langsam. Die Zusammenarbeit ist wichtig, um sicherzustellen, dass jedes Kind eine bessere Zukunft hat.

Szószedet:

Herausforderung (die) - kihívás
 Armut (die) - szegénység
 Zugang (der, zu + Dativ) - hozzáférés
 Unterernährung (die) - alultápláltság
 Bildung (die) - oktatás
 Förderprogramm (das) - támogatási program
 Technologie (die) - technológia
 Internet (das) - internet
 Gebiet (das, in + Dativ) - terület
 Verbesserung (die) - javulás
 Zusammenarbeit (die) - együttműködés

1.3 Ismétlés, szövegelemzés,	10-15 perc	Tanári irányítás	szóban
---------------------------------	------------	------------------	--------

A német kifejezéseket megmagyarázva a tanulók magyarul értelmezik a szöveget.

2. óra – Kongóban járnak a gyerekek iskolába? / Gehen die Kinder im Kongo in die Schule?

2.1 Ráhangolódás ismétlés, az előző órai szöveg alapján	15 perc	Tanári kérdések és tanulói válaszok	szóbeli
---	---------	--	---------

Az előző órán az afrikai gyermekek általános körülményeivel ismerkedtünk. Most ezeket az ismereteket a „kinderweltreise.de” honlap alapján, és az ott található szövegeket olvasva, lefordítva kifejezetten a Kongói Demokratikus Köztársaságra fogjuk fókuszálni.

2.2 óra – Tanulói beszámolók	25 perc	Tanuló beszámolók	IKT eszközök lehetőség szerint
---------------------------------	---------	-------------------	-----------------------------------

A tanár és a tanulók együtt olvassák, fordítják és értelmezik a szöveget.
 Közben nézzük meg együtt a honlap képeit is!

Első olvasmány (<https://www.kinderweltreise.de/kontinente/afrika/kongo-demokratische-republik/alltag-kinder/schule-in-der-dr-kongo/>):

Gehen die Kinder im DR Kongo in die Schule?

In der Demokratischen Republik Kongo gehen leider nicht alle Kinder in die Schule. Genaue Zahlen, wie viele Kinder eingeschult werden, sind nicht bekannt. Aber man weiß, dass nur 66 Prozent der Kinder die Grundschule beenden.

In den Bürgerkriegen, die im Land zwischen 1996 und 2009 wüteten, wurden auch viele Schulen zerstört. Dazu kommt die große Armut im Land. Eltern können die Schuluniform für ihr Kind nicht bezahlen oder schicken es gleich zu einer Arbeit, damit es Geld verdient.

Offiziell sind Schulen zwar kostenlos, doch da die meisten Schulen nicht vom Staat unterstützt werden, müssen die Eltern die Lehrer bezahlen. Die Schulen sind überwiegend in kirchlicher Trägerschaft. So gibt es katholische und evangelische Schulen ebenso wie Schulen der Kimbanguisten oder des Islam. Außerdem gibt es zu wenig Lehrer, so dass die Klassen überfüllt sind. So können viele junge Leute nicht lesen und schreiben. Mädchen sind hier noch stärker betroffen als Jungen. Mit dem Ende des Bürgerkrieges 2009 hat sich die Lage insgesamt zwar langsam verbessert, gut ist sie aber noch lange nicht.

Die Grundschule dauert sechs Jahre, die weiterführende Schule ebenfalls noch einmal sechs Jahre. Nur jedes dritte Kind besucht diese aber.

Szószedet:

Kinder (die, Plural) - gyermekek
in die Schule gehen - iskolába menni
leider - sajnós
nicht alle - nem minden
Genaue Zahlen - pontos számok
bekannt - ismert
man weiß - tudjuk
Prozent (das, -) - százalék
die Grundschule beenden - befejezni az általános iskolát
Bürgerkriege (die, Plural) - polgárháborúk
wüten - dúlni
zerstört - lerombolva, elpusztítva
die Armut - szegénység
das Land - az ország
Eltern (die, Plural) - szülők
die Schuluniform - iskolai egyenruha
bezahlen - fizetni
schicken - küldeni
zu einer Arbeit - munkára
damit - azért, hogy
Geld verdienen - pénzt keresni
offiziell - hivatalosan
kostenlos - ingyenes
die meisten Schulen - a legtöbb iskola
vom Staat unterstützt - állami támogatással

die Lehrer bezahlen - a tanárokat fizetni
 überwiegend - túlnyomó részben
 kirchlicher Trägerschaft - egyházi fenntartás
 katholische und evangelische Schulen - katolikus és evangélikus iskolák
 ebenso - szintén
 der Islam - az iszlám
 zu wenig Lehrer - túl kevés tanár
 die Klassen überfüllt sind - az osztályok túlszűfoltak
 junge Leute - fiatalok
 lesen und schreiben - olvasni és írni
 Mädchen - lányok
 noch stärker betroffen - még erősebben érintett
 das Ende des Bürgerkrieges - a polgárháború vége
 die Lage - a helyzet
 sich verbessert - javul
 gut ist sie aber noch lange nicht - mégsem jó
 die Grundschule - az általános iskola
 dauert sechs Jahre - hat évig tart
 die weiterführende Schule - továbbtanulás
 ebenfalls - szintén
 nur jedes dritte Kind - csak minden harmadik gyermek
 besucht - látogat, jár

2.3 óra – Fontosabb szavak, kifejezések áttekintése	5perc	Tanári vezetés mellett	szóbeli
---	-------	------------------------	---------

Közös munka

3. óra – Mi a helyzet a kongói gyermekekkel? / Wie geht es den Kindern im Kongo?

3.1 óra Ráhangelődés, ismétlés	10-15 perc	Tanári ismétlő kérdések, kiegészítések	szóbeli
--------------------------------	------------	--	---------

Az előző alkalom óta eltelt idő függvényében érdemes kicsit feleleveníteni az ismereteket.

3.2 óra – Közös olvasás-fordítási gyakorlat	20-25 perc	Tanári vezetés	nyomtatott lapok
---	------------	----------------	------------------

A tanár és a tanulók együtt olvassák, fordítják és értelmezik a szöveget.
 Közben nézzük meg együtt a honlap képeit is!
 Ez az olvasmány elég hosszú, a csoport haladásától, előzetes tudásától és létszámától függően esetleg két részre bontható.

Második olvasmány: (<https://www.kinderweltreise.de/kontinente/afrika/kongo-demokratische-republik/alltag-kinder/kinder-in-der-dr-kongo/>)

Wie geht es den Kindern im Kongo?

In der Demokratischen Republik Kongo leben viele Kinder. 46 Prozent der Bevölkerung sind unter 14 Jahre alt. Das Durchschnittsalter aller Einwohner liegt bei nur 17 Jahren. Weil viele Kinder geboren werden, haben die meisten Jungen und Mädchen viele Geschwister. Im Durchschnitt gibt es in jeder Familie sechs Kinder.

In den Bürgerkriegen starben aber leider auch viele Eltern. Ihre Kinder wurden zu Waisen. Viele andere verloren ihre Eltern durch die Krankheit AIDS. Man schätzt, dass 290.000 Kinder mindestens ein Elternteil durch AIDS verloren hat. Manche von ihnen leben auf der Straße. Sie versuchen durch Betteln zu überleben.

Armut im DR Kongo

Leider geht es vielen Kindern nicht so gut. Das Land ist nämlich eines der ärmsten der Welt. Viele Kinder haben oft Hunger. Manchmal gibt es tagelang nichts zu essen.

Wer arm ist, wird auch schneller krank - und kann sich womöglich keine Medikamente leisten.

Besonders Kinder sind anfällig für Malaria, aber auch für Lungenentzündungen und Durchfallerkrankungen.

Kinderarbeit in der DR Kongo

15 Prozent der 5- bis 14-jährigen Kinder arbeiten. Das kann sehr unterschiedliche Arbeit sein. Manche Kinder hüten das Vieh, andere helfen bei der Ernte, verkaufen Waren auf dem Markt oder an der Straße.

Viele Kinder arbeiten auch im Bergbau und suchen nach Gold, Diamanten, Coltan und Kobalt. Erst 2016 wurde bekannt, dass im Kongo besonders viele Kinder im Kobaltbergbau schufteten. Kobalt ist ein Metall, das man bei der Herstellung von Smartphones oder Laptops braucht. Bis zu zwölf Stunden täglich arbeiten schon sieben Jahre alte Kinder in den Minen. Ihr Lohn: ein bis zwei Dollar am Tag. Diese Arbeit ist nicht nur viel zu anstrengend für Kinder, sondern schadet auch der Gesundheit. Der bei der Arbeit eingeatmete Staub schädigt nämlich die Lunge.

Szószedet:

Kinder (die, Plural) - gyermekek

leben (Verb) - élni

Prozent (das, -) - százalék

Bevölkerung (die) - népesség

unter 14 Jahre alt - 14 év alatti

Durchschnittsalter (das) - átlagéletkor

Einwohner (der, -) - lakos

liegen bei (Verb, liegt bei) - van, helyezkedik (számérték esetén)

geboren werden (Verb, wird geboren) - születni

Geschwister (die, Plural) - testvérek

Durchschnitt (der) - átlag

Familie (die, -n) - család

Bürgerkriege (die, Plural) - polgárháborúk

sterben (Verb, starb, ist gestorben) - meghalni

Eltern (die, Plural) - szülők

Waisen (die, Plural) - árvák
Krankheit (die, -en) - betegség
AIDS (das) - AIDS
schätzen (Verb) - becsülni
Elternteil (das, -e) - szülő (anyuka vagy apuka)
mindestens - legalább
auf der Straße leben - az utcán élni
Betteln (das) - koldulás
überleben (Verb) - túlélni
Armut (die) - szegénység
welt (die) - világ
oft - gyakran
Hunger (der) - éhség
essen (Verb, isst, aß, hat gegessen) - enni
krank werden (Verb, wird krank) - megbetegedni
Medikamente (das, Plural) - gyógyszerek
anfällig für (Adjektiv) - hajlamos vmire
Malaria (die) - malária
Lungenentzündung (die, -en) - tüdőgyulladás
Durchfallerkrankungen (die, Plural) - hasmenéses megbetegedések
Kinderarbeit (die) - gyermekmunka
arbeiten (Verb) - dolgozni
Vieh (das) - állat, itt: jószág
Ernte (die, -n) - aratás
verkaufen (Verb) - eladni
Waren (die, Plural) - áruk
Markt (der, -ärkte) - piac
Straße (die, -n) - utca
Bergbau (der) - bányászat
Gold (das) - arany
Diamanten (der, Plural) - gyémántok
Coltan (das) - koltán
Kobalt (das) - kobalt
besonders - különösen
schuften (Verb) - gürcölni
Metall (das, -e) - fém
Herstellung (die) - gyártás
Smartphones (das, Plural) - okostelefonok
Laptops (der, Plural) - laptopok
täglich - naponta
arbeiten (Verb) - dolgozni
Lohn (der, -öhne) - bér
Dollar (der, -) - dollár
anstrengend (Adjektiv) – megerőltető

<p>schaden (Verb) - ártani Gesundheit (die) - egészség bei der Arbeit - munka közben eingeatmete Staub (der, eingeatmeter) - belélegzett por schädigen (Verb) - károsítani Lunge (die, -n) - tüdő</p>			
3.3 óra – összefoglalás, az óra lezárása	5-10 perc	Tanári ismétlő kérdések	szóbeli
<p>A legfontosabb gondolatok ismétlése, rögzítése.</p>			
<p>4. – Gyermekkatona a Kongói DK-ban / Kindersoldaten im DR Kongo</p>			
4.1 óra – Ráhangolódás, rövid ismétlés	10-20 perc	Tanári kérdések, tanulói reflexiók	
<p>Esetleg az előző hosszú olvasmány közös befejezése. Ismétlő kérdések, közös német nyelvű beszélgetés a témában.</p>			
4.2 óra – Prezentációk bemutatása	20-30 perc	Tanári irányítás, segítség	IKT és online eszközök használata
<p>Harmadik olvasmány közös feldolgozása. (https://www.kinderweltreise.de/kontinente/afrika/kongo-demokratische-republik/alltag-kinder/kindersoldaten/) Kindersoldaten im Kongo In der Zeit der Kongokriege bis 2009, aber auch noch danach, wurden in der Demokratischen Republik Kongo viele, viele Kinder verschleppt und dazu gezwungen, als Kindersoldat für eine der Kriegsparteien zu kämpfen. Sowohl das Militär des Landes als auch die vielen Rebellengruppen warben Kinder für ihre Zwecke an. Trotz Ende des Krieges gab es auch 2013 noch Kindersoldaten. Die Kinder lernten zu schießen und wurden zum Töten gezwungen. Sie wurden auch bedroht und misshandelt. Übrigens sind zwar die meisten Kindersoldaten Jungen, doch auch Mädchen wurden verschleppt. Sie mussten genauso Dörfer plündern und Menschen erschießen. Hätten sie sich geweigert, wären die Kindersoldaten selbst erschossen worden.</p> <p>Szószedet: Kindersoldaten (die, Plural) - gyermekkatona Kongo (der) - Kongo Kongokriege (die, Plural) - Kongói háborúk bis - -ig (időben) danach - azután verschleppt (Partizip Perfekt von verschleppen) - elrabolt, elhurcolt gezwungen (Partizip Perfekt von zwingen) - kényszerítve Kindersoldat (der, -en) - gyermekkatona für eine der Kriegsparteien kämpfen - harcolni az egyik háborús fél oldalán</p>			

sowohl ... als auch - mind ... mind (összekötő kifejezés)
 Militär (das) - hadsereg
 Landes (das) - ország (itt possesszív értelmű)
 Rebellen Gruppen (die, Plural) - lázadó csoportok
 warben an (Präteritum von anwerben) - toboroztak
 ihre Zwecke - saját céljaik
 Trotz - ellenére
 Ende (das) - vége
 Krieger (der) - háború
 schießen (Verb) - löni
 zum Töten gezwungen - ölni kényszerítve
 bedroht (Partizip Perfekt von bedrohen) - fenyegetve
 misshandelt (Partizip Perfekt von misshandeln) - bántalmazva
 übrigens - egyébként
 meisten (Plural) - legtöbb
 Jungen (der, Plural) - fiúk
 doch - mégis, de
 Mädchen (das, -) - lányok
 genauso - ugyanúgy
 Dörfer plündern - falvakat fosztogatni
 Menschen erschießen - embereket lelőni
 geweigert (Partizip Perfekt von weigern) - visszautasították, megtagadták
 selbst erschossen worden - magukat lelőtték volna

4.3 óra – Az éves projekt lezárása	5-10 perc	Tanári értékelés	szóbeli
------------------------------------	-----------	------------------	---------

Beszélgetés a Kongói Demokratikus Köztársaságban élő gyermekek életéről.